

GAZETA ZAŁOGI ZWCH „CHEMITEX—CELWISKOZA”

ODOZNACZONA MEDALEM HONOROWYM
„ZA ZASŁUGI DLA MIASTA JELENIEJ GÓRY”

Nr 27 (1108)

30 WRZESNIA 1989 R.

ROK XXXVII

DZIŚ W NUMERZE

- APEL DYR. NACZ.
mgr K. ŁĄTKI str. 1
- ZARZĄDZENIE
LIKWIDATORA str. 1
- ZSZ ISTNIAŁA
28 LAT str. 3
- JAN BONDARUK
ZWYCIĘZCĄ OS-
TATNICH ZAWO-
DÓW str. 4

PRODUKCJA

W DRUGIEJ DEKADZIE WRZEŚNIA WYPRODUKOWANO:

- włókien wiskozowych ogółem 610,3 tony, w tym:
włókna standard —
włókna sanitarnego 459,3 t,
argony 151 t,
- włókien poliestrowych 25,5 t.

Wartość produkcji ogółem wyniosła 1.026.978 tys. zł.

OD POZĄTKU ROKU WYPRODUKOWANO:

- włókna wiskozowego ogółem 16.529,2 tony, co stanowi 86,8%
planowanej ilości, w tym:
włókna standard 1.487,6 t,
włókna sanitarnego 10.009,2 t,
argony 5.031,9 t,
- włókien poliestrowych 674,5 t — 95,5% planu.

Wartość produkcji ogółem wyniosła 14.986.592 tys. zł.

WZYWAM PRACOWNIKÓW DO ZWIĘKSZENIA PRODUKCJI WŁÓKNI WISKOZOWYCH

Minęło dwa i pół miesiąca od rozpoczęcia mojej pracy na stanowisku dyrektora Celwiskozy. Chciałbym dzisiaj rozliczyć się przed szerokim klerownictwem i aktywem polityczno-związkowym, a także przed całą załogą z mojej dotychczasowej działalności. Chcę także przedstawić zamierzenia i działania na najbliższy okres.

SZANOWNNI PAŃSTWO!

Pragnę na wstępie przypomnieć 5 najważniejszych celów, które postawiłem sobie do realizacji w roku bieżącym, a które sformułowałem w swoim wystąpieniu 10 lipca br. Miałem zamiar doprowadzić do takiej formuły prawnej likwidacji przedsiębiorstwa, która zapewniłaby uprawnienia dla pracowników określone uchwałą 61 dotyczącą odpraw i rozporządzeniem w sprawie wcześniejszych emerytur, ale jednocześnie stwarzała szansę startu nowemu przedsiębiorstwu. Po długich zabiegach udało się uzyskać zgodę premiera z 11 sierpnia o likwidacji przedsiębiorstwa. Jest zarządzenie Ministra Przemysłu z 23 sierpnia o toku postępowania likwidacyjnego „Celwiskozy” i tam to właśnie znajduje się zapis, który pozwala przekazać majątek, dorobek tejże załogi nowemu przedsiębiorstwu a nie skarbowi państwa. W dniu dzisiejszym zostanie także rozdane państwu zarządzenie wewnętrzne likwidatora o postępowaniu likwidacyjnym.

Drugim istotnym celem, który sobie założyłem, było dokonanie istotnych zmian w poprawie poziomu plac oraz niektórych dodatków stażowych. Z analizy wykonanej za miesiąc sierpień po podwyżkach wynika, że więcej środków przeznaczono, a niżeli planowaliśmy w wyniku podjętej decyzji oraz, że średnia płaca wzrosła o kilkanaście tys. złotych więcej aniżeli to przedstawiłem we wcześniejszej propozycji.

Trzecim celem było osiągnięcie możliwie największego zysku, a czwartym wypłacenie najwyższej w historii „Celwiskozy” nagrody z zysku. I tu wyłoniły się problemy, chociaż nie osiągnęliśmy jeszcze końca roku. Jak wszyscy wiemy, zysk zależy od produkcji i to głównie włókien wiskozowych. Tymczasem produkcja kształtuje się na poziomie niezadowalającym. Przypomnę, że średnia miesięczna produkcja w okresie od stycznia do maja br.

wynosiła 72 t włókien wiskozowych, w czerwcu 54,5 t, w lipcu 51,5 t, w sierpniu 46,1 t, za 15 dni września 54 t.

W konsekwencji zysk brutto i zysk pozostający do dyspozycji przedsiębiorstwa za jeden miesiąc kształtuje się następująco: w okresie od stycznia do maja średnio miesięcznie 402 mln zł zysku brutto, a 184 mln zł zysku pozostającego w dyspozycji przedsiębiorstwa. Ale średnio w okresie czerwca i lipca to tylko 110 mln zł zysku brutto i 63 mln zł zysku do podziału pozostającego do dyspozycji zakładu. Są to wyniki bardzo złe. Wprawdzie od maja do dnia dzisiejszego tj. 16.09.89 spadło zatrudnienie jeszcze o 100 osób, ale nie jest to wystarczający powód, aby produkcja kształtowała się na takim poziomie. Poprawa wyników produkcyjnych i ekonomicznych, to znaczy przysrost nagrody z zysku, to równocześnie gwarancja premii regulaminowej i motywacyjnej.

W związku z likwidacją zakładu w dziedzinie spraw pracowniczych podjąłem następujące działania i decyzje: wystąpiłem do Wojewody Jeleniogórskiego o dodatkowe odznaczenia. Otrzymałem przydział 15 odznaczeń „Za zasługi dla Województwa Jeleniogórskiego”. Wstąpiłem do prezydenta i przewodniczącego Miejskiej Rady Narodowej o dodatkowy limit odznaczeń „Zasłużony dla Miasta Jeleniej Góry”, otrzymałem przydział kilkunastu odznaczeń. Dodatkowo przyznano nam 15 odznaczeń państwowych. Na wszystkie te rozdałem odznaczenia poszły już wnioski do odpowiednich władz. Wystąpiłem do Rady Pracowniczej o podwyższenie limitu odznaczeń „Zasłużony dla „Celwiskozy”, dotychczasowy limit wynosił 30 rocznie. Ponieważ jest spora grupa pracowników, którzy mają powyżej 25 lat pracy w „Celwiskozy”, byłoby ładnie podziękować im w ten sposób za tyloletnią pracę.

(Dokończenie na str. 2)

Przy okazjach szczególnie uroczystych na posiedzeniach Rady Pracowniczej wręczane były zasłużonym pracownikom odznaczenia i medale.

22 czerwca br. zasłużeni dla miasta Jeleniej Góry zostali odznaczeni medalem honorowym. Na zdjęciu Stefan Pitera kierownik działu wynagrodzeń, Zofia Franczak — pracownica laboratorium analitycznego, Jan Cieślak pracownik straży pożarnej otrzymują medale z rąk przewodniczącego rady pracowniczej.

Tekst M. Szyb. Zdj. Z. A

ZARZĄDZENIE LIKWIDATORA PRZEDSIĘBIORSTWA NR 1/89 Z 16.09.1989 R.

W SPRAWIE LIKWIDACJI ZAKŁADU

Na podstawie zarządzenia Nr 13 Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 1989 r. w sprawie likwidacji niektórych przedsiębiorstw państwowych, Ministra Przemysłu z dnia 22 sierpnia 1989 r. w sprawie postępowania likwidacyjnego zarządzam:

§ 1

1. Rozpoczęcie likwidacji z dniem 1 września 1989 r. i jej zakończenie z dniem 31 grudnia 1989 r.
2. Likwidacja zakładu winna przebiegać ściśle z obowiązującymi przepisami:

§ 2

W zakresie prac organizacyjnych, technicznych i innych ustalam następujący tryb działań związanych z likwidacją przedsiębiorstwa.

1. Wyznaczam dzień 23 grudnia 1989 r. jako termin zakończenia działalności Wytwórni Włókien Celulozowych.
2. Zakres prac organizacyjno-technicznych związanych z zaprzestaniem produkcji jak w pkt 1 i likwidacją zakładu zawarty jest w harmonogramie, który stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3

1. W nawiązaniu do zadań zawartych w harmonogramie postanawiam:
 - 1) upoważniłem Gł. Specjalistę Mechanika do wyceny i sprzedaży urządzeń, maszyn, części zamiennych zbędnych dla zakładu po jak najkorzystniejszych cenach.
 - 2) zobowiązuje kierownika Działu Zaopatrzenia do zorganizowania co najmniej jednej giełdy w m-cu grudniu br. oferującej zbędne surowce i materiały techniczne i inne, części zamienne itp., które pozostaną jako nie wykorzystane w zakładzie.
 - 3) realizując pkt 12 harmonogramu (w części dotyczącej demontażu silników elektrycznych i innych urządzeń) odpowiedzialni za to zadanie kierownicy przekażą je do magazynu celulozy.
 - 4) w związku z zapisem pkt 3 kierownik Działu Zaopatrzenia przyjmie na stan magazynu przedmiotowe urządzenia i właściwie zabezpieczy przed zagarnięciem.

(Dokończenie na str. 2)

LIKWIDACJA ZAKŁADU PRACY A UPRAWNIENIA PRACOWNICZE

Decyzja o likwidacji zakładu stwarza skomplikowaną sytuację dla wszystkich pracowników. Likwidacja zakładu pracy jest w warunkach polskiej gospodarki wydarzeniem wyjątkowym, stąd też konieczne jest uświadomienie wszystkim pracownikom, jaki wpływ ma likwidacja zakładu na ich uprawnienia pracownicze. W numerze „Wspólnego Celu” z dnia 10.09.89 r. omówione zostały problemy związane z odprawami pieniężnymi wynikające z likwidacji zakładu oraz problematyka wcześniejszych emerytur. Omówiono także wpływ likwidacji zakładu na sytuację kobiet ciężarnych i wychowujących małe dzieci. Poniżej przedstawiam kilka uwag dotyczących innych uprawnień pracowniczych, które mogą zainteresować szeroki krąg pracowników naszego zakładu.

URLOP WYPOCZYNKOWY

Likwidacja zakładu nie stwarza wyjątkowej sytuacji jeżeli chodzi o wykorzystanie urlopu wypoczynkowego. Jeżeli urlop nie został wykorzystany w naturze, to pracownik otrzyma ekwiwalent pieniężny. Wykorzystanie urlopu w okresie wypowiedzenia będzie możliwe w sytuacji, gdy nie zakłada to normalnego toku produkcji. Pojawia się pytanie, jak likwidacja zakładu wpłynie na prawo pracowników do następnego urlopu.

(Dokończenie na str. 2)

ZWCH „CHEMITEX—CELWISKOZA” W LIKWIDACJI

Najważniejsze dokumenty, zarządzenia i uchwały w sprawie likwidowanego zakładu zamieszczone we „Wspólnym Celu”.

1. Uchwała WRN i MRN w Jeleniej Górze o likwidacji z dniem 1.01.1990 r. produkcji włókien w naszym zakładzie (nr 32 z dn. 20.11.88 r.).
2. Pismo Prokuratora Wojewódzkiego powiadamiające, że Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych w dniu 30.05.88 utrzymał z mocy decyzji Dyrektora Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Geodezji Urzędu Wojewódzkiego w Jeleniej Górze orzekającą wstrzymanie z dnim 1.01.1990 r. produkcji włókien celulozowych w naszym zakładzie (nr 32 z dn. 20.11.88 r.).
3. Pismo Ministra Przemysłu Zdzisława Miedziarka z dnia 20.09.88 r. do Dyrektora Generalnego w Urzędzie Rady Ministrów ob. Stanisława Skrzyńca obrazujące stanowisko Ministra Przemysłu w sprawie sytuacji produkcyjnej i ekologicznej w ZWCH „Chemiteks—Celwiskoza” (nr 35-36 z dn. 20-31.12.88 r.).
4. Powołano komisję do restrukturyzacji zakładu (nr 9 z dn. 30.03.89 r.).
5. List Ministra Przemysłu do Marszałka Sejmu w sprawie dalszej przyszłości wytwórni włókien celulozowych (nr 11 z dn. 20.04.89 r.).
6. Odpowiedź Ministra Przemysłu na pismo z dn. 14.04.89 r. w sprawie proponowanych zabezpieczeń środowiska przez firmę Mitsubishi Corporation (nr 14 z dn. 20.05.89 roku).
7. Wizyta pełnomocnika d/s likwidowanych zakładów wiceminister Janiny Król w przedsiębiorstwie (nr 17 z dn. 20.05.89 r.).
8. Expose nowo wybranego dyrektora naczelnego zakładu mgra Kazimierza Łątki (nr 20 z dn. 20.07.89 r.).

(Dokończenie w następnym numerze)

10 DNI W ZAKŁADZIE

- * Od 14 do 17 września trwała wycieczka zorganizowana przez ZO PTTK Zwiedzono Oświęcim, Kraków i Ojców.
- * 16.09 1989 r. Dyrektor naczelny mgr Kazimierz Łątka spotkał się z aktywnym społeczno-politycznym i kierownikami w sprawie sytuacji i perspektyw naszego zakładu.
- * 19.09 Senator Juliusz Reguński i poseł Roman Niegosz odwiedzili nasz zakład. Spotkali się z Komisją Zakładową „Solidarności”.
- * 20.09 Odbyło się zebranie POP wytwórni włókien wiskozowych. Tematem wiodącym była likwidacja przedsiębiorstwa.
- * Komisja Zakładowa wystosowała pismo do Lecha Wałęsy czyniąc starania w sprawie wdrożeń nowych produkcji.
- * W ciągu całej dekady poszczególne wydziały zakładu organizowały wycieczki na grzyby w lasy zielonogórskie.

JUBILACI

W drugiej dekadzie września minie dwadzieścia lat, jak rozpoczęła pracę w naszym zakładzie 17.09. Danuta Chmielewska z działu finansowego.

Z tej okazji serdeczne życzenia dalszych sukcesów w pracy zawodowej i powodzenia w życiu osobistym składa Jubilatce dyrekcja, związki zawodowe, KZ PZPR, ZSMP i redakcja.

SOWI — 1952 - 1977 ☆ PMiR — 1977 - 1989

RADA PRACOWNICZA W PMiR

30 sierpnia odbyło się posiedzenie samorządu pracowniczego i rady pracowniczego PMiR, w którym udział wzięli nie tylko członkowie, ale również zaproszeni goście — dyrekcja, rada prawny, przewodniczący związków zawodowych, sekretarz POP i kierownicy oddziałów terenowych i działów przedsiębiorstwa.

Sytuację ekonomiczną przedsiębiorstwa za I półrocze br. przedstawił zastępca dyr. d/s technicznych inż. Henryk Kołodziej.

Przebieg zewnętrzny w tym okresie wyniósł 608.503 tys. zł, co stanowi 105,4% planu, zysk bilansowy osiągnięto w wy-

sokości 101,8%, a średnia płaca wyniosła 76.756 zł, to jest 107% planu.

W rozbiórce na poszczególne oddziały sprzedaż kształtowała się następująco: oddział montażowy — 109,7%, oddział budowlany 107,1%, oddział transportu 64,3%, OT Łódź — 107,2%, OT Szczecin — 100%, OT Wrocław — 100,4%. W uzupełnieniu dyrektor naczelny stwierdził, że sytuacja przedsiębiorstwa jest obecnie napięta, gdyż stan należności u kontrahentów wynosi około 150 mln zł, a zapasy magazynowe około 200 mln zł.

Przedstawiono również radzie propozycje

(Dokończenie na str. 3)

ZARZĄDZENIE LIKWIDATORA

(Dokończenie ze str. 1)

§ 4

Zobowiązuję:

- kierowników Oddz. Elana, Elastonu, Tworzyw Sztucznych i GI. Specjalistę Energetyka do kontynuowania produkcji zgodnie z planem i planami operacyjnymi,
- kierownika Wytwórni Wł. Celulozowych do zmaksymalizowania wielkości produkcji adekwatnie do istniejących warunków i możliwości,
- kierowników wszystkich pozostałych komórek organizacyjnych do wykonywania zadań produkcyjnych i świadczenia usług stosownie do warunków związanych z likwidacją zakładu.

§ 5

W zakresie spraw pracowniczych:

1. Na podstawie § 12 ust. 1 Rozporządzenia RM z dnia 17 lipca 1989 r. z dniem 31 GRUDNIA 1989 r. z zastrzeżeniem ustaleń pkt 2 i pkt 3 rozwiązaniu ulegają:

- a) umowy o pracę,
 - b) umowy — zlecenia i umowy o dzieło.
2. Stosunek pracy z pracownikami, którzy będą niezbędni przy pracach likwidacyjnych zostanie rozwiązany w terminie po 31 GRUDNIA 1989 R.
3. Stosunek pracy z pracownikami komórek organizacyjnych, których zakres działania ulegnie ograniczeniu — w związku z likwidacją zakładu — może zostać rozwiązany z datą wcześniejszą niż ustalono to w pkt 1.
4. Na podstawie art. 411 § 1 Kodeksu Pracy tracą moc przepisy szczególne ograniczające rozwiązanie umowy o pracę.

§ 6

W związku z likwidacją zakładu stosowane będą następujące formy rozwiązania umowy o pracę:

- a) porozumienie stron z inicjatywy zakładu,
- b) wypowiedzenie przez zakład.

(Dokończenie w następnym numerze)

DRODZY CZYTELNICY!

W dniu 20 grudnia br. ukaże się podwójny (10-stronowy) numer gazety zakładowej, jednocześnie OSTATNI NUMER „WSPÓLNEGO CELU”. Numer 1116-1117 gazety, która towarzyszyła założycielom przez ponad 37 lat. Redakcja będzie chciała w tym numerze przytoczyć wybrane fragmenty z pierwszych numerów pisma, ale także chcielibyśmy przekazać głosy starszych pracowników, którzy byli związani od początku z zakładową gazetą. Prosimy o kontakt z redakcją.

ZM

OBRONA CYWILNA

Zabezpieczenie budynków mieszkalnych i gospodarczych, wady, paszy i żywności przed skażeniami i zakażeniami.

Na wypadek alarmu o skażeniach lub uprzedzenia o zagrożeniu skażeniem każda rodzina powinna mieć tak przygotowaną piwnicę, pokój lub mieszkanie, aby stanowić one mogły ochronę przed oddziaływaniem na organizm ludzki opadu substancji promieniotwórczych, środków trujących i niebezpiecznych dla zdrowia środków biologicznych.

Przystosowując na takie ukrycie mieszkanie (piwnicę, pokój) należy mieć na uwadze to, że jego podstawową cechą powinna być hermetyczność (szczelność) i możliwość zapewnienia w miarę potrzeby najprostszej wentylacji.

W razie potrzeby należy wykonać następujące prace:

1. uszczelnienie okna odpowiednią taśmą lub watą (podobnie jak robi się to na zi-

me a nawet okleić paskiem papieru (taśmą samoprzylepną),

2. uszczelnienie wszystkich drzwi i furtki. Drzwi zewnętrzne obić kocem lub wołokiem i w odległości 1-1,5 m zawiesić zastawę z koca (koldry), aby stworzyć „śluzę”,

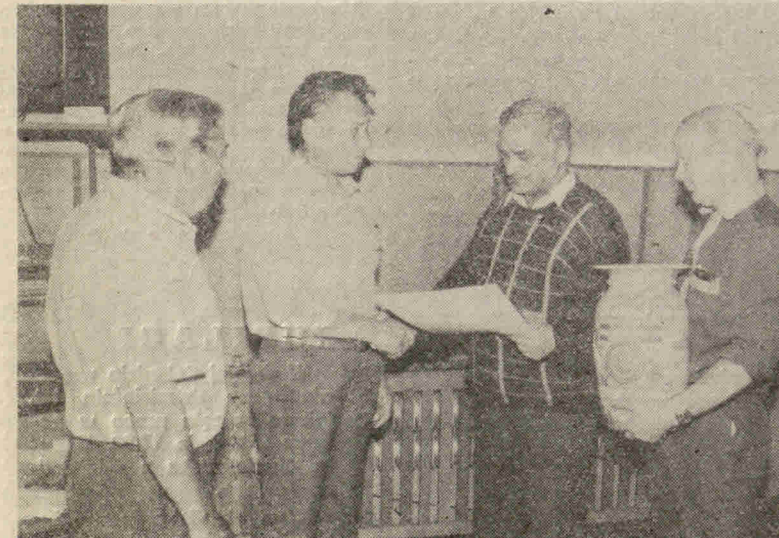
3. uszczelnienie dokładnie wszystkie szpary, szczeliny, otwory kominowe, miejsca, w których przechodzą przewody wodociągowe, centralnego ogrzewania, kanalizacji itp.,

4. zakleić szczelnie papierem kratki wentylacyjne — ale tak, by w razie potrzeby zapewnić wentylację pomieszczenia. Samoczynną dobrą wentylację mogą zapewnić otwory: nawiewy i wywiewy,

5. podwyższyć walory ochronne ukrycia, jeżeli jest ono na piętrze lub w piwnicy. Można wtedy wykonać obrysypkę ziemią wokół zewnętrznych ścian budynku oraz zabudować lub ostonić workami z piaskiem otwory okienne, nie używane otwory drzwiowe itp.

(M)

PUCHAR „WSPÓLNEGO CELU”

W dniu 7 maja br. odbyły się XXIV doroczne zawody wędkarskie w konkurencji splotkowej o Puchar redakcji gazety zakładowej „Wspólny Cel”, którego zdobywcą już po raz drugi został kol. Jan Bondaruk z działu socjalnego.

Na zdjęciu moment wręczenia tego cennego trofeum. Puchar wręczają: przewodniczący związku zawodowego chemików Zdzisław Trzeciak, przew. NSZZ „Solidarność” — Edward Woskowicz i redaktor „Wędkarza” kol. Roman Małecki.

R. Małecki (I)

WZYWAM PRACOWNIKÓW

(Dokończenie ze str. 1)

Dla zmniejszenia dysproporcji między odprawą z tytułu odejścia z likwidowanego zakładu a odprawą emerytalną wprowadziliśmy protokółem dodatkowym do porozumienia nową zasadę obliczania odprawy od wynagrodzenia osobistego, liczonej tak jak za urlop. Wprowadziłem zakaz przyjmowania do zakładu ludzi, którzy już kiedyś w „Celwisko” pracowali i odeszli z zakładu tytułem porzucenia pracy lub dyscyplinarnego zwolnienia. Podjęłem decyzję o podniesieniu płac ludziom odchodzącym na emeryturę, na razie jest ich 130, w tym 27 pracowników umysłowych. Pracownicy umysłowi otrzymali maksymalną stawkę w danej kategorii zaszczerowania, a pracownicy fizyczni otrzymają o 50 zł więcej przy 8-godzinny systemie czasu pracy.

Dla przeprowadzenia rezerwanii, który z obecnych pracowników zechce podjąć pracę w nowym zakładzie rozpisaliśmy ankietę. Wprowadziliśmy obowiązek sporządzenia opinii o pracownikach, co umożliwiłoby dobór najlepszych pracowników dla nowego tworzonego przedsiębiorstwa. Uzgadniałem z dyrektorem Wydziału Zatrudnienia Urzędu Wojewódzkiego, że na terenie naszego zakładu odejście się gładko pracy dla ułatwienia znalezienia przez naszych pracowników odpowiedniego dla nich pracodawcy.

Już w miesiącu grudniu będziemy tworzyć nowe przedsiębiorstwo. Zanim jednak dojdzie do rekrutacji, musimy jednak kolejno etapy pracy, z których pierwszy będzie polegał na określeniu rodzajów i wielkości produkcji, drugim sformułowanie struktury przedsiębiorstwa, trzecim określenie wielkości zatrudnienia w poszczególnych komórkach organizacyjnych. W przyszłym roku byłaby kontynuowana produkcja dylany i na tych samych urządzeniach, na tym samym oddziale byłaby podjęta produkcja nowoczesnego tworzywa nie produkowanego w kraju poliuretanu butylu. Prace w tym zakresie są silnie zaawansowane. Na oddziale elastonu powinna podwoić się produkcja granulatu, zaś produkcja sił poliuretanowych, tulejek, rolek, spódów do podszew powinna być możliwie największa, ale oczywiście dostosowana do odbioru w kraju. Wzrost produkcji sił ponad dotychczasowe rozmiały byłby możliwy, o ile górnictwo zechce odbierać siła szczeniowe. Rysuje się szansa eksportu sił do Republiki Południowej Afryki, ponadto w najbliższym czasie wystąpimy z ofertami eksportowymi do odpowiednich firm w krajach socjalistycznych i w Chinach. Powinna zostać uruchomiona produkcja wyrobów epoksydowych. Podejmie się produkcję szuflad dla przemysłu meblarskiego, również zwiększy się stopień wykonywania urządzeń takich jak: wtryskarki czy wytłaczarki. Oddział tworzyw sztucznych rozpocznie produkcję ram i płyt dla „Spomasz”, skrzynek elektrotechnicznych do wyłączników dla „Eltry”, folii polietylenowej dla celów ogrodniczych, opakowaniowych i tzw. reklamówek. Wytłaczarkę będzie się instalowało dostawie na dniach. Trzeba koniecznie zmniejszyć do produkcji wyrobów wysocę przetworzonych i to zarówno z poliuretanu, polietylenu, folii polietylenowej i także poliuretanu butylu, którego produkcję uruchomimy. Nie można przecież ograniczyć się do produkcji surowców czy półproduktów, jakim jest granulatu, bo nie przynosi to dużych efektów ekonomicznych. Zamierzamy uruchomić produkcję karboksymetylocelulozy, trwając w tej dziedzinie intensywne prace, chociaż musimy

powiedzieć, że komplikuje się zaopatrzenie surowcowo-materiałowe szczególnie w kwas chloromonooctowy. Zajmamy się także płukaniem bawełny sudańskiej, próba płukania przeprowadzona zostanie na początku października. Zamierzamy wykorzystać urządzenia do produkcji chłodu, a z drugiej strony pomieszczenia magazynowe, by podjąć skup owoców i warzyw, przechowywać je i sprzedawać z podwójnym zyskiem. Zamierzamy podjąć produkcję puszków z żużla, polietylenu spienionego i ewentualnie wyrobów z niego. Dla poprawy bazy surowcowej dla poliuretanów, mamy nadzieję, że w 1991 roku podejmimy produkcję polestu.

Trzeba nadąć jeszcze wyższe tempo prac przygotowawczych do wymienionych wyrobów, należy to głównie do obowiązków planu badawczo-rozwojowego. Należy poszukiwać źródeł dochodu przez świadczenia produkcji bądź usług. Trzeba podjąć się przewijania silników elektrycznych, wykonywania instalacji elektrycznych na zewnątrz, trzeba wykorzystać w większym zakresie tabor kolejowy, świadczyć usługi na zewnątrz, należałoby wykorzystać w pełni wspaniałą bazę socjalną, by zarabiała sama na siebie. Prawnica np. mogłaby wejść w spółkę ze spółdzielnią „Przyszłość”, siłownia z dobrze wyposażonym zapleczem mogłaby produkować wyroby garmażeryjne nie tylko dla sieci państwowych ale i dla sieci handlu itd. To samo dotyczy „Damy Chemika”, ośrodka wczasowego w Sosnowcu. Byłoby celowe utworzenie spółki z dotychczasowymi kontrahentami, takimi jak: PMiR, Fabryka Mebli w Swarzędzu, zakłady mechaniczne w Łodzi i Sieradzu itp. Podaję tu jedynie przykłady, liczę na inwencję kierowników i pracowników. Jedno jest pewne — istnienie niektórych komórek organizacyjnych i ich ranga, zatrudnienie w tych komórkach (posiadających bazę materiałową do produkcji lub świadczenia usług) jest ściśle uzależnione od przyniesienia zysku, zarabiania nie tylko na siebie. Przyspieszono także tempo prac nad przygotowaniem nowych uruchomień. Z ofertami współpracy wystąpiliśmy do wielu ambasad krajów kapitalistycznych, do radców handlowych, do wielu centrów handlu zagranicznego a także do pani Piaseckiej-Johnson. Wystąpiliśmy z ofertami nawiązania współpracy oferując bogatą infrastrukturę. Pragniemy zwrócić się do Lecha Wałęsy z prośbą o pośrednictwo na Zachodzie. Jedną z francuskich firm przygotowujemy dla nas propozycję trzech rodzajów produkcji, do każdego z tych rodzajów proponując partnera gospodarczego. Rozważamy podjęcie produkcji materiałów izolacyjnych dla budownictwa, to jest wełny bazaltowej wg polskiej technologii, na polskich urządzeniach i na krajowych surowcach. Rozważamy propozycję czechosłowackich twórców patentu na innego rodzaju materiały izolacyjne, jest to produkcja prosta i podobno szybka we wdrożeniu. Zobowiązaliśmy kierownika oddziału elastonu do przedstawienia koncepcji intensyfikacji i różnicowania produkcji wyrobów poliuretanowych. Dla przyspieszenia tempa prac rozwojowych do planu badawczo-rozwojowego oddelęwalimy kol. Wiesława Podolaka, który zajmuje się tematem płukania bawełny i kol. inż. Irenę Grąb, którą powołałem na pełnomocnika do spraw uruchomienia karboksymetylocelulozy.

Chciałbym zaakcentować, że były dyrektor Antoni Lipiński pełniąc obowiązki prezydentury zaopatrzał swoją pomoc w pracach nad nowymi uruchomieniami. Jednakże na te nowe uruchomienia potrzeba nam pieniędzy, każdy wzrost o 5 ton przeciętnie na dobę produkcji włókien celulozowych do końca roku przyniosłby 480 mln zysku pozostającego do dyspozycji przedsiębiorstwa. W interesie obecnej za-

LIKWIDACJA ZAKŁADU PRACY A UPRAWNIENIA PRACOWNICZE

(Dokończenie ze str. 1)

Z przepisów Kodeksu pracy wynika, że jeżeli przerwa w zatrudnieniu nie przekroczy trzech miesięcy, prawo do następnego urlopu wypoczynkowego nabywa się z chwilą podjęcia pracy w innym zakładzie. Oczywiście dotyczy to pracowników, którzy odejdą z naszego zakładu z dniem 31.12.1989 r. lub wcześniej.

DODATEK ZA STAŻ PRACY

Po zmianie miejsca zatrudnienia w związku z likwidacją naszego zakładu staż pracy z „Celwisko” nie będzie zaliczany do stażu pracy w nowym przedsiębiorstwie, a tym samym dodatek za staż pracy będzie dla każdego z naszych pracowników naliczany na zasadach ogólnych (naliczany od płacy minimalnej), natomiast uprawnienia do dodatku za staż pracy w danym zakładzie trzeba będzie nabywać od początku. W takiej samej sytuacji będą pracownicy, którzy zostaną zatrudnieni w przedsiębiorstwie, które powstanie w miejsce dotychczasowego, jak i pacownicy, którzy przejdą do innych zakładów.

NAGRODY JUBILEUSZOWE

Nasuwa się pytanie, czy można wypłacić pracownikowi nagrodę jubileuszową wcześniej, jeżeli od dnia likwidacji zakładu do uzyskania prawa do nagrody będzie mniej niż 12 miesięcy. Odpowiedź jest jednoznaczna, takiej możliwości nie ma. Odpowiednie przepisy wiążą uprawnienia do nagrody z koniecznością przepracowania odpowiedniego okresu pracy i nie przewidują wcześniejszego jej wypłacenia w związku z likwidacją zakładu. Aby taką nagrodę otrzymać, trzeba będzie przepracować okres brakujący do otrzymania nagrody w nowym zakładzie pracy.

Pełnomocnik dyrektora d/s likwidacji
Stefan Pitera

(M)

łogi Celwisko, w interesie przyszłego przedsiębiorstwa wzywam wszystkich do osiągnięcia lepszych wyników produkcyjnych i ekonomicznych. Wzywam szerokie kierownictwo wytwórni B do sprawniejszego kierowania, do zastrzeżenia dyscypliny organizacyjnej i technologicznej. Wzywam wszystkich pracowników wytwórni B do rzetelnego wykonywania swoich obowiązków, wzywam zarządy obu związków zawodowych, egzekutywę KZ PZPR, zarząd ZSMP do zmobilizowania swoich członków na wytwórni B i w całym zakładzie do zwiększenia produkcji. Wzywam kierowników innych komórek organizacyjnych oraz komendanta Straży Pożarnej do pilnego zgłoszenia dyrektorowi d/s techniczno-produkcyjnych swoich pracowników w celu oddelegowania ich na wytwórnię B do uzupełnienia luki po odejściu 28 junaków. Jest to warunek osiągnięcia przyzwoitych efektów ekonomicznych.

Szanowni Państwo, w najbliższych dniach ogłoszę konkurs na nazwę dla nowo powstałego przedsiębiorstwa. Powiedziałem, że zanim dokonamy rekrutacji do nowego przedsiębiorstwa, to przedtem musimy mieć schemat organizacyjny, następnie określić wielkość zatrudnienia a wreszcie rekrutować pracowników.

Są to obszernie fragmenty przemówienia dyrektora naczelnego przedsiębiorstwa mgr Kazimierza Łątki wygłoszone na spotkaniu z aktywnym kierowniczym związkowym i partyjnym zakładu.

(M)

PRAWO PRACY W PRAKTYCE

URLOP W DODATKOWYM MIEJSCU PRACY

Pisałmisi już na ten temat w ubiegłym roku, ale wracamy do niego z dwóch powodów. Pierwszy to napyływające do nas pytania: czy po podjęciu dodatkowej pracy w macierzystym zakładzie wlicza się do okresu pracy w dodatkowym miejscu pracy? Drugi powód to chęć spopularyzowania podjętej niedawno przez Sąd Najwyższy uchwały, uzupełniającej niejako dotychczasowe orzecznictwo Sądu Najwyższego w tej kwestii.

Przypomnijmy treść dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego. Otóż w uchwale z 27.1.1977 r. (sygn. V PZP 5/76) „Orzecznictwo Sądu Najwyższego” zeszyt nr 4 z 1977 r. poz. 63) dotyczącej nabycia prawa do urlopu wypoczynkowego Sąd Najwyższy wypowiedział się tak: „Do okresu, od którego zależy uzyskanie prawa do urlopu w zakładzie pracy, w którym pracownik podjął dodatkowe zatrudnienie, nie wlicza się okresu trwającego zatrudnienia w innym zakładzie pracy”.

Oznacza to, że pracownik podejmujący pracę w dodatkowym miejscu pracy, musi przepracować rok, by nabyć tam prawo do urlopu. Tak samo więc jak pracownik podejmujący swą pierwszą pracę w życiu lub pracownik, który nie spełnia określonych w art. 156 § 1 i 157 kodeksu pracy warunków wymaganych do zaliczenia poprzedniego okresu pracy do okresu decydującego o nabyciu prawa do urlopu (tj. miał przerwę w zatrudnieniu dłuższą niż 3

miesiące albo rozwiązał stosunek pracy wypowiadając umowę o pracę, albo został zwolniony z pracy przez zakład bez wypowiedzenia z jego (pracownika) winy, albo porzucił pracę, albo poprzednia praca była pracą sezonową).

Identyfikacja niemal brzmienie ma uchwała Sądu Najwyższego z 6.11.1979 r. (sygn. PZP 5/78) („Orzecznictwo Sądu Najwyższego” zeszyt nr 6 z 1979 r., poz. 109), dotycząca wymiaru urlopu. „Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu w zakładzie pracy, w którym pracownik podjął dodatkowe zatrudnienie, nie wlicza się okresu trwającego zatrudnienia w innym zakładzie pracy”. A zatem wymiar urlopu w dodatkowym miejscu pracy zależy wyłącznie od długości okresu zatrudnienia w dodatkowym miejscu pracy, z doliczeniem ustalonej art. 155 kodeksu pracy liczby lat z tytułu ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

Zwróćmy uwagę: w obu wymienionych uchwałach mowa o niezaliczeniu do okresu zatrudnienia w dodatkowym miejscu pracy okresu trwającego zatrudnienia w innym zakładzie pracy (a więc — innymi słowy — okresu pracy w zakładzie macierzystym, kontynuowanie niezależnie od podjętej pracy dodatkowej).

W tym stanie prawnym minister pracy i polityki socjalnej skierował do Sądu Najwyższego pytanie prawne: „Czy przy ustalaniu uprawnień urlopowych z tytułu

dodatkowego zatrudnienia pracownika (r. 101 kp) mogą być wliczone okresy podstawowego zatrudnienia, a jeżeli tak, to pod jakimi warunkami?”. Udzielając odpowiedzi na to pytanie Sąd Najwyższy w pełnym składzie Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych podjął w dniu 30 listopada 1988 r. (sygn. III PZP 33/88) następującą uchwałę: Przy ustalaniu uprawnień urlopowych z tytułu podjęcia dodatkowego zatrudnienia pracownika wlicza się okresy zatrudnienia podstawowego, jeżeli zatrudnienie to ustalo, chyba że zachodzą przesłanki wyłączone określone w art. 156 lub 157 kp”.

Uchwała ta — podkreślić trzeba — traktuje o ustalaniu uprawnień urlopowych w dodatkowym miejscu pracy, dotyczy więc zarówno nabycia prawa do urlopu jak i wymiaru urlopu w dodatkowym miejscu pracy. Wynika zaś z niej, że okresu zatrudnienia w macierzystym zakładzie nie wlicza się do okresu decydującego o nabyciu prawa do urlopu jak i jego wymiarze, dopóki trwa zatrudnienie w macierzystym zakładzie. Gdy natomiast zatrudnienie w macierzystym zakładzie ustaje, a pracownik kontynuuje pracę już tylko w dotychczasowym dodatkowym miejscu pracy, okres zatrudnienia w zakładzie macierzystym zalicza się do okresu dotychczasowego dodatkowego zatrudnienia: zarówno w zakresie nabycia prawa do urlopu jak i jego wymiaru. Z zastrzeżeniem jednak, że przy zakończeniu pracy w macierzystym zakładzie nie wystąpiły okoliczności przewidziane art. 156 i 157 kodeksu pracy, które wyłączały możliwość za-

(Dokończenie na str. 3)

GAZETA ZAKŁÓG ZWCH „CHEMITEK-CELWISKOZA” „WSPÓLNY CEL” w Jeleniej Górze, ul. K. Miarki 42, tel. 240-21, wewn. 458. Oznaczonej „Złotą Honorową Odznaką Związku Zawodowego Chemików”, Medalem Ministerstwa Przemysłu Chemicznego „Za zasługi dla samoobrony”, „Za zasługi dla rozwoju wędkarstwa” odznaką „Zasłużony dla Celwisko” i odznaką „Racjonalizator Produkcji”.

Redaguje kolegium w składzie: ZBIGNIEW ADAMSKI — red. nac. ANNA BILIŃSKA — red. techn., RYSZARD BOROWSKI — przewodn. Rady Program., STANISŁAW KAWIAKO, ROMAN MAŁECKI, MARIOLA SZYBAŁSKA — sekr. redakcji.

DZG JG-2711-2-01737/89 1.800 A3X2 F-22

37 LAT „WSPÓLNEGO CELU” ★ NR PIERWSZY 12 LIPCA 1953 R. ★ 1117 NUMERÓW ★ NR OSTATNI 20 GRUDNIA 1989 R.

PMIR

(Dokończenie ze str. 2)

zmiany planu techniczno-ekonomicznego na drugie półrocze.

W związku z wprowadzonymi od 1 czerwca br. podwyżkami płac, zwiększającymi o 40 mln zł fundusz plac, należy zwiększyć o 66 mln zł zysk przedsiębiorstwa.

Według tych propozycji sprzedaż wyniosłaby 1.435.700 tys. zł, zysk — 363.000 tys. zł, średnia płaca 83.727 tys. zł.

Po sugestii przedstawicieli OT-2, by po III kwartale przeanalizowano i skorygowano ewentualnie wykonanie planu przez oddział szlacheński — rada podjęła uchwałę przyjmującą zmiany planu TE.

W kolejnym punkcie porządku obrad inż. K. Trefler przedstawił propozycje zmian w zakładowym systemie wynagradzania. Wiele zmian wynikających z okiesienia najniższego wynagrodzenia, nie będzie wymagało akceptacji rady pracowniczej.

Wprowadzono zmiany w tabeli wynagrodzeń dla pracowników transportu określając wysokość dodatku spedycyjnego od 0 do 60 zł/godz. i w takiej samej wysokości dodatek za czynności operatora urządzeń samochodowych;

— włączono okres zatrudnienia w macierzystych zakładach SOWI do wysługi lat liczonej jak w PMIR.

PRAWO PRACY W PRAKTYCE

(Dokończenie na str. 2)

liczania okresu poprzedniego zatrudnienia.

Nie ma więc — w świetle omówionej uchwały — wątpliwości co do zaliczania do okresu pracy dodatkowego okresu pracy w zakładzie macierzystym, gdy zatrudnienie w zakładzie macierzystym ustało. Z kolei jednak nasuwa się wątpliwość: co wówczas, gdy następuje zmiana macierzystego zakładu, tj. ustaje wprowadzenie zatrudnienia w dotychczasowym zakładzie macierzystym, ale pracownik podejmuje w to miejsce, bez żadnej przerwy, pracę w innym zakładzie (z reguły jest to praca w pełnym wymiarze czasu pracy) kontynuując dodatkowe zatrudnienie (z reguły w niepełnym wymiarze czasu pracy). W naszym przekonaniu okres dotychczasowy

KTO, JAK DORABIA?

Jeszcze w początkach tego roku, a więc przed tzw. urynkowieniem gospodarki żywnościowej, sondaże społeczne dowodziły o spadku stopy życiowej. Według ocen Centrum Badań Opinii Społecznej przeszło 35 procent dorosłych Polaków oceniło wówczas, że sytuacja ich gospodarstw domowych znacznie się pogorszyła. Blisko 70 procent respondentów winę za ten stan rzeczy przypisywało inflacji, kryzysowi gospodarczemu i wzrostowi cen.

W jaki sposób ludzie bronią się przed spadkiem poziomu życia? Wiele osób próbuje walczyć o zachowanie dotychczasowego poziomu konsumpcji wzmocnionym wysiłkiem. Okazuje się, że o dodatkowe zajęcia zabiegają najczęściej mężczyźni z dużych miast, przeważnie z wyższym wykształceniem. Chociaż nie jest to reguła. W grupie inteligencji dodatkowo zajęcia podjęło ponad 45 procent ankietowanych, ale robotników i to wykwalifikowanych też było nie mniej — bo przeszło 42 procent. Natomiast niewykwalifikowanych — blisko 39 procent.

W ostatnich latach przybywa nam mieszkań zakładowych. Poważnym „zastrzykiem” już dla nowego przedsiębiorstwa będzie budynek przy ul. Wolności — dawny hotel, który zakład po modernizacji i remoncie przeznaczy na mieszkania rotacyjne dla załogi. Projekt jest już w fazie końcowej, a wykonawcą prawdopodobnie będzie Przedsiębiorstwo Modernizacji i Remontów. Prace modernizacyjne zostaną podjęte już w przyszłym roku, niestety, terminu zasiedlania nikt jeszcze nie zna.

Fot. Z. Adamski (a)

W odpowiedzi na liczne wnioski o zaliczkową wypłatę nagród z zysku wprowadzona uchwała rady kwartalną wypłatę na podstawie starego planu.

Po raz pierwszy członkom Spółki „Tom-bud” wypłacono należne dywidendy w wysokości zależnej od udziałów. PMIR z tego tytułu otrzymało 660 tys. zł, które na propozycję dyrektora rada przekazała na fundusz socjalny przedsiębiorstwa.

Do rady wpłynął wniosek od ZZ „Solidarność” o ponowne rozpatrzenie wysokości podstawy dodatku stażowego — 1% za każdy rok biorąc za podstawę aktualną średnią płacę w zakładzie.

W odpowiedzi kierownik działu spraw osobowych oświadczył, że przedsiębiorstwo nie posiada aktualnie środków na przeprowadzenie tej operacji tym bardziej, że planowana indeksacja również pochłania znaczne środki. Podkreślono także że główną funkcją płacy winno być wynagrodzenie za wykonywaną pracę, a ten dodatek zwiększyłby dysproporcję pomiędzy pracownikami długoletnimi, a nowymi, których liczba zwiększyła się obecnie. Ostatnia uchwała zatwierdziła zmiany z tego posiedzenia zatwierdziła zmiany w systemie naliczania nagród jubileuszowych w wysokości od 300 do 800% co 5 lat poczynając od 25 lat pracy.

A. Bil.

pracy w zakładzie macierzystym zalicza się do okresu zatrudnienia w nowym zakładzie macierzystym, a uprawnienia urlopowe w dodatkowym miejscu pracy ustala się odrębnie — na podstawie okresu zatrudnienia w tym dodatkowym miejscu pracy z zaliczeniem liczby lat z tytułu ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

Może też być inna sytuacja: pracownik zmienia dodatkowe miejsce pracy, kontynuując pracę w macierzystym zakładzie. W tej sytuacji okres poprzedniego dodatkowego zatrudnienia zalicza się do okresu nowego dodatkowego zatrudnienia — zarówno w zakresie nabycia prawa do urlopu jak i jego wymiaru; oczywiście również z zastrzeżeniem, że przy zmianie miejsca pracy dodatkowej nie wystąpiły okoliczności przewidziane w art. 156 i 157 kodeksu pracy, wyłączające możliwość zaliczenia poprzedniego zatrudnienia.

art(I)

Najczęstszym sposobem dorabiania jest praca na dwóch etatach lub w godzinach nadliczbowych. Chętnie brane są też zlecenia, umowy i... „fuchy”. Te ostatnie wykonywane po godzinach pracy, lub, jak się da — w czasie jej trwania — to głównie specjalność męska. Również mężczyźni zatrudniają się dodatkowo w prywatnych zakładach wytwórczych lub usługowych. Kobiety natomiast dorabiają szyjąc lub pracując w charakterze chałupniczek.

Ostatnio, jak dowodzi życie wsparcie badaniami GBOS, coraz powszechniejszym źródłem powiększania dochodów rodzinnych stała się praca za granicą. Legalnie lub na „czarno”. Chętnie uprawiany jest także handel. Nasze biura turystyczne zaczęły nawet organizować specjalne wybieżki za granicę nastawione głównie na przewóz deficytowych towarów, które sprzedawane są potem z ogromnym zyskiem.

art(I)

Na zdjęciu kierownik warsztatów szkolnych inż. R. Borowski oraz mistrz nauki zawodu W. Bem w otoczeniu uczniów klasy Ia i Ib, którzy uczyli się w zawodzie sterowniczego procesów chemicznych.

Tekst Rb., fot. Z. Adamski

Witaj szkoło, ale już nie nasza

W dniu 4 września w szkołach średnich rozpoczął się kolejny rok szkolny. Niestety, po dwudziestu ośmiu latach istnienia od dnia 1 września przestała istnieć nasza Przyzakładowa Szkoła Zasadnicza, która przez te wszystkie lata wyszkoliła całą resztę pracowników dla „Celwisko-zy”.

Decyzja o likwidacji szkoły została podjęta przez dyrektora zakładu w związku z wcześniejszą decyzją rządu o wstrzymaniu produkcji włókien wiskozowych w przedsiębiorstwie.

Decyzję o likwidacji szkoły najbardziej odczuła młodzież, gdyż dla niej była to jednocześnie decyzja i zmianie szkoły, a często także o zmianie wybranego przez siebie zawodu.

Aby nie zmarnować istniejącej bazy dydaktycznej, jaka tu istniała, a także chcąc oszczędzić młodzieży kłopotów z szukaniem nowej szkoły — w dniu 13 lipca br. w Kuratorium Oświaty i Wychowania odbyła się narada, w której uczestniczyli przedstawiciele Kuratorium, jeleniogórskich zakładów pracy i szkoły.

Na naradzie tej strony ustaliły, co następuje:

1. w zakresie zadań organizacyjno-wychowawczych

— Kuratorium Oświaty i Wychowania przejmie odpowiedzialność w formie dzierżawy na czas nie określony od ZWCh „Chemiteks-Celwisko” bazę szkoły i warsztaty w celu kontynuowania kształcenia młodzieży w obrębie ustalonej organizacji.

— Kuratorium ponosi koszty utrzymania w wielkości określonej corocznie przez „Celwisko”.

— Zakłady pracy kształcące w szkole i warsztatach szkolnych swoich pracowników młodocianych, zobowiązują się do partycypowania w kosztach utrzymania obiektów, w wielkościach proporcjonalnych do ilości kształcącej się młodzieży.

— Kuratorium zobowiązuje dyrekcję Zespołu Szkół Chemicznych do realizacji w

jego imieniu wyżej wymienionych ustaleń.

2. W zakresie organizacji kształcenia: — Kuratorium zorganizuje w przejętej szkole kształcenie teoretyczne młodzieży dla zakładów:

ZWCh „Chemiteks-Celwisko” — kl. III w zawodzie elektromechanik,

JZF „Polfa” — kl. I, II, w zawodzie sterowniczego procesów chemicznych,

JPCz „Anilux” — kl. I, II, III w zawodzie operator maszyn przędzących wełnę,

Huta Szkła Technicznego

oraz Spółdzielnię Wyrobów Szkłarskich „Zjednoczenie” — kl. I, II w zawodzie hutnik szkła, ponadto chłopców, którzy kształcili się w zawodzie elektromechanik postanowiono przekazać do innych szkół szkolących w tym kierunku.

Kuratorium w przejętych warsztatach szkolnych zorganizuje praktyczne kształcenie młodzieży zgodnie z programami nauczania.

Zainteresowane zakłady pracy zorganizują u siebie kształcenie praktyczne w części dotyczącej produkcji oraz zabezpieczą nauczycieli zakładowych, instruktorów zawodu zgodnie z wymaganiami Ministerstwa Edukacji Narodowej.

3 Zakłady pracy planujące kształcenie młodocianych pracowników zobowiązały się w dniu rozpoczęcia nauki do przeprowadzenia rozmów z młodzieżą w celu złożenia im ofert zatrudnienia i kształcenia w zakładzie w zawodach ustalonych podczas narady.

Jak więc widać problem Przyzakładowej Szkoły został rozwiązany. Jest to pierwsza jednostka organizacyjna naszego zakładu, która została rozwiązana w związku z likwidacją zakładu.

Za nią z pewnością będą następne, oby tylko zatrudnieni w nich pracownicy nie musieli borykać się z problemami zatrudnienia na nowych stanowiskach w nowych zakładach.

(Na podstawie notatki służbowej opracował R. Borowski (a))

Z CYKLU

CIĘKAWY KSIĄŻKI

YANKES NA DWORZE KRÓLA ARTURA

W okresie dzieciństwa każdy z nas chętnie sięgał do książek Marka Twaina. Któż z nas nie zna „Przypadku Tomka Sawyer’a”, „Przypadku Hucka” czy „Królewicza i żebraka”. Powieść Twaina „Yankes na dworze króla Artura”, która ukazała się nakładem wydawnictwa „ALFA” jest napisaną w lekki i dowcipny sposób historią Amerykanina przeniesionego w odległe feudalne czasy, który usiłuje w dawnej średniowiecznej Anglii wprowadzić współczesne obyczaje. Mamy tu więc do czynienia z literaturą fantastyczną. Jest to jednocześnie parodia ideału średniowiecznego rycerza i jakby próba odtworzenia heroizmu tamtej epoki.

Twain humorysta i kłazar XIX-wieczny i tutaj pozwolił sobie na parodię ówczesnej obyczajowości, przy okazji pod maską historycznej tradycji wykił pewne cechy charakteru sobie współczesnych.

Powieść jest w zasadzie lektura przeznaczona dla młodzieży, choć i dorosły czytelnik może tu coś znaleźć dla siebie. Całość ujęła została w formę jakby wspomnień Yankesa o czasie przeszłym, do którego został przeniesiony w sposób tyleż cudowny co bolesny. Zdroworozsądkowe materialistyczne podejście do życia przedstawiciela trzeźwej realistycznej amerykańskiej nacji zderza się co i rusz ze średniowiecznym religijnym fanatyzmem, wiarą w zabobony i cuda.

Jak poradził sobie w takiej rzeczywistości bohater powieści, dowiemy się z kart książki.

Mariola Szybalska
Mark Twain. Yankes na dworze króla Artura. Wydawnictwo ALFA. Warszawa 1989.

POCZTÓWKA ZE SŁOŃCEM

Z ciekawych tras turystycznych Wolina, Wolińskiego Parku Narodowego pięknych plaż Bałtyku (była piękna słoneczna pogoda) — wiele serdecznych pozdrowień dla czytelników rubryki „Na turystycznym szlaku” i całej redakcji przesyła Zdzisław R.

**ZOSTAŃ
KORRESPONDENTEM
GAZETY
I PISZ DO NAS
W SPRAWACH
ZAKŁADU**

BALLADA O TRZĘSĄCYCH SIĘ PORTKACH

(fragmenty)

Postuchajcie, o dziadki,
bardzo ślicznej balladki:
Był sobie pewien pan,
na twarzy kwaśny i wklęsły,
miał portek z piękną parą
(a może szesnastką)

i wszystkie mu się trzęsły:
włazy szore; jak w febrze;
włazy granatowe; też;
od siłbu; jeszcze lepsze!
marengo: wzdłuż i wszerz.

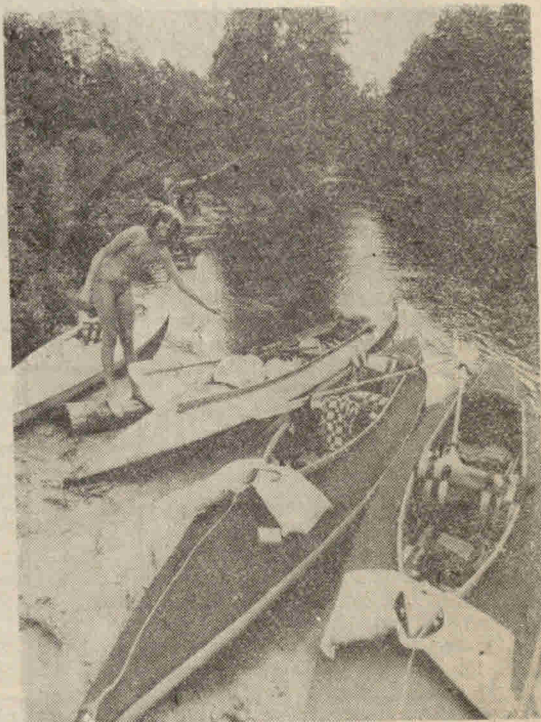
Krótko mówiąc, w którejkolwiek portki
kończyny dolne wtykał,
to trzęsły mu się one
jak nie przymierzając osika.

Kupił pan sobie szlafroczek,
chodził w szlafrocze rokuć,
ale tylko w ciemności,
bo i szlafrocze trząst mu się cości;

Tutaj się kończy ballada
o portkach się trzęsących,
z ballady morał gada,
morał następujący:

Gdy wieje wiatr historii,
Ludziom jak pięknym ptakom
Rosną skrzydła, natomiast
trzęsą się portki pętkom.

Konstanty Ildefons Gałczyński

A jednak szkoda lata

Fot. Z. Adamski

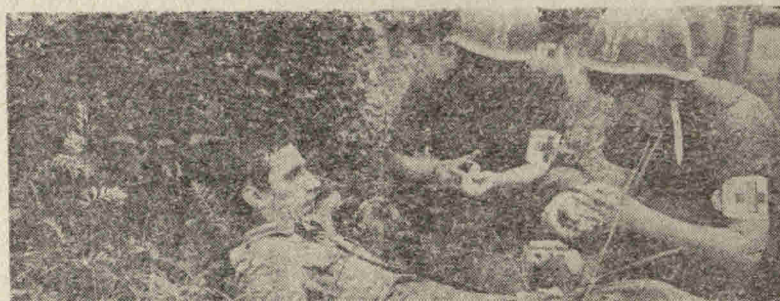
KRÓTKO O WSZYSTKIM

KRÓTKO O WSZYSTKIM

KRÓTKO O WSZYSTKIM

ZAWODY STRZELECKIE LOK

W dniu 23.09.1989 r. na strzelnicy OSiR w Cieplicach Śl. Zdroju odbyły się międzyzakładowe zawody strzeleckie kół LOK organizowane przez Zarząd Wojewódzki LOK w Jeleniej Górze. W zawodach udział wzięli następujące zakłady: PKS „Towarowa”, FMP „FAMPA”, ZWCh Chemitex-Celwiskoza, Fabryka Dywanów Kowary, JZF „Półka”, JPBm Jelenia Góra, Huta Szkła Kryształowego. Zakład nasz reprezentowali: Stanisław Bretes, Krzysztof Kędziński, Stefan Piotrowski, Sławomir Pałac, kier. zespołu — Jerzy Falborski.

Strzelanie odbyło się w następujących kategoriach: kłbks — postawa leżąca bez podpórki, 6 strzałów próbnych i 10 ocenianych, odległość 50 m. W tej kategorii Sławomir Pałac wywalczył I i II miejsce indywidualnie gromadząc 74 pkt, otrzymał srebrny medal, dyplom i upominek pamiątkowy. Pistolet sportowy — postawa stojąca z wolnej ręki, 3 strzały próbne i 10 ocenianych, odległość 25 m.

W tej kategorii strzelania III miejsce indywidualnie wywalczył Stefan Piotrowski mając 75 pkt, otrzymał brązowy medal, dyplom i upominek pamiątkowy. Sławomir Pałac w dwuboju — kłbks plus pistolet sportowy zdobył III miejsce, za które otrzymał brązowy medal, dyplom i upominek pamiątkowy. Zespołowo I miejsce po raz pierwszy wywalczyła drużyna z naszego zakładu zdobywając puchar Prezesa Zarządu Wojewódzkiego LOK i dyplom.

Podsumowując: 3 medale zdobył kol. Sławomir Pałac, 2 medale zdobył Stefan Piotrowski i po jednym medalu Stanisław Bretes i Krzysztof Kędziński. Zawody odbyły się przy pięknej pogodzie. Należy tu jeszcze dodać, że I miejsce drużyna zdobyła mając za przeciwników 6 drużyn, indywidualne miejsca I, II i III w dwuboju zdobyli nasi strzelcy mając 24 przeciwników i to cieszy.

JUR(M)

POD PARAGRAFEM

ZŁODZIEJ SAMOCHODÓW

Prokurator Rejonowy w Jeleniej Górze w dniu 18 lipca 1989 r. skierował do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze akt oskarżenia przeciwko Mieczysławowi J., 37-letniemu mieszkańcowi Podgórzyna, bez zawodu, o wykształceniu podstawowym, karunemu podejrzanemu o dokonanie w okresie marca i kwietnia 1989 r. kradzieży z włamaniem do trzech samochodów marki „Fiat-126 p”

oraz autobusu marki TAM. Kradzieży tych dokonał po uprzednim podważeniu szyb w drzwiach bocznych i następnie zabrał w celu przywłaszczenia trzy radioodbiorniki produkcji krajowej oraz jeden radioodbiornik marki „Blaupunkt” o łącznej wartości około 600.000 zł. Czynnów powyższych Mieczysław J. dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa (recydywy). Prokurator Rejonowy w Jeleniej Górze zastosował wobec Mieczysława J. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

(Na podst. Serwisu Prokuratury Wojewódzkiej M.)

Podajemy prawidłowe rozwiązanie krzyżówki z numeru 25/89

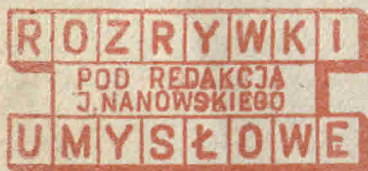
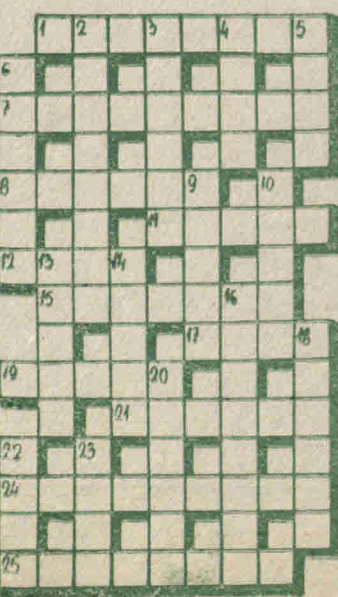
POZIOMO:

szarża, kaprys, otręby, dekada, kasztan, gondola, strofa, agrest, topata, ustawa.

PIONOWO:

stoik, arras, żabot, jare, urna, ospa, dno, kod, dyl, akt, zło, aga, nylus, opera, astma, sita, ryps, feta.

Wśród czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązanie bon książkowy wylosował Bronisław Mikrut z działu transportu.

ZNACZENIE WYRAZÓW

POZIOMO:

1. zburzona przez lud Paryża w czasie rewolucji w 1789 r., 7. szczególnie pierwszeństwo, 8. port docelowy arki Noego, 11. na zapiski ku pamięci, 12. ptak zamieszkujący Ocean Lodowaty, 15. ezdobna tytułowa karta książki, 17. wojownicza planeta, 19. na niej artyści, 21. biała broń, 24. męski zespół śpiewaczy wykonujący utwory rozrywkowe, 25. słowiańska bogini zimy.

PIONOWO:

2. popularny zespół kojarzący się z Alibabą, 3. indyjska czapka, 4. drugi miesiąc roku, 5. spoczywają w segregatorach, 6. interes do załatwienia, 9. znak rodowy u Indian, 10. czasomierz, 13. lepsza połowa króla dżungli, 14. prasowe ogłoszenie, 16. bębenek baskijski, 18. niebieski kamień szlachetny, 20. różanecznik, 22. przodownictwo, 23. kruszywo budowlane.

Rozwiązanie krzyżówki należy nadsyłać do redakcji do dnia 10 października br.

Wśród czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązanie rozlosowany zostanie bon książkowy.

Tuż przed przymrozkami kończymy zbiór pomidorów, kabaczków, dyni, papryki i oberżyny. Aby mieć na dłużej zielone pomidory, zawiązamy je pojedynczo w papier i przechowujemy w temperaturze 12-15°C.

Zbieramy śliwki, gruszki i jabłka. Owoce, które zamierzamy przechowywać dobieramy dobrze wyrośnięte i wybarwione w fazie dojrzałości zbiorczej. Owoce, które przeznaczamy do konsumpcji, możemy pozostawić dłużej na drzewie i zbierać je w zależności od zapotrzebowania.

Pomieszczenie (przeważnie piwnice) przeznaczone do przechowywania owoców i warzyw przygotowujemy w następujący sposób: ściany i sufit bielimy, półki i skrzynki myjemy w gorącej wodzie z mydłem. Można także spalić siarkę 5-8 g siarki na 1 m³ pomieszczenia i dobrze wietrzyć, lub odkazić 5-procentowym roztworem siarczanu miedzi.

Warto pomyśleć jakie będziemy sadzić drzewka i krzewy. Najlepiej wybrać odmiany odporne na choroby. Jeśli mamy zamiar sadzić grusze to należy szukać drzewek na podkładkach karłowatych (pigwie), które owocują już w 2-3 roku po posadzeniu, najlepiej odmiany letnie, jak: Faworytka, Czerwona Faworytka, Trewinka, Red Wilima, a z jesiennych: Salisbura, Komisówka, zimowe: Konferencja, Generał Leclerc i Triumf Packhama.

Gatunki drzewek wrażliwe na mróz (morele, brzoskwinie, wiśnie i czereśnie) lepiej sadzić wiosną. Jesienią dołujemy je ukośnie, trochę głębiej jak rosły w szkółce. Korzenie

Jan Bondaruk — spawacz w dziale socjalnym wędkowanie rozpoczął za namową zapalonych wędkarzy w osobach Wacława Dębca i Romana Maleckiego, pod koniec lat sześćdziesiątych. Okazał się uczniem nad wyraz zdolnym i chętnym. Szybko zrównał się z czołową wędkarską sekcją jak i Kół w Jeleniej Górze. Szybko stał się również aktywistą w PZW. Pełnił wiele funkcji we władzach sekcji i władzach Kół Miejskiego PZW w Jeleniej Górze. Za swą pracę na rzecz PZW został odznaczony Srebrną Odznaką „Zasłużony dla PZW” a po kilku latach otrzymał Złotą Odznakę „Zasłużony dla PZW”. Za działalność w Straży Ochrony Przyrody został odznaczony odznaką „XXX-lecie PZW”. Za aktywny udział w pracach Zakładowej Sekcji PZW został wyróżniony medalem XXV-lecia sekcji. W 1988 roku Zarząd Kół Miejskiego Nr 1 w Jeleniej Górze wyróżnił kol. Jana Bondaruka za całokształt pracy w PZW dyplomem honorowym oraz przyznał mu medal 40-lecia PZW.

W parze z pracą społeczną Jan Bondaruk bierze udział niemal w każdym organizowanym zawodach wędkarskich, osiągając znaczne sukcesy. W latach 1987-88 dwukrotnie zostaje najlepszym wędkarzem sekcji PZW przy „Celwiskoza”. Dwa razy zostaje mistrzem sekcji PZW w konkurencji splotnikowej. Dwa razy był zdobywcą pucharu redakcji gazety zakładowej „Wspólny Cel”. W 1986 roku był mistrzem łowienia metodą splotnikową pod lodem. Należy zaznaczyć, że prawie każdy udział w zawodach kończy się dla niego na miejscu punktowanym.

Jego ulubioną metodą wędkowania jest wędka gruntowa ze splotnikiem lecz największe sukcesy zanotował łowiąc metodą spinningową.

Największego szczupaka złowił w Namiślinie, o wadze 12,4 kg oraz kilkanaście okazów tej ryby o wadze 9-11 kg.

Ostatnimi laty kol. Jan Bondaruk stał się hobbystą w preparowaniu złowionych

Nr 14 (45)

WRZESIEŃ 1989 R.

ROK XIII

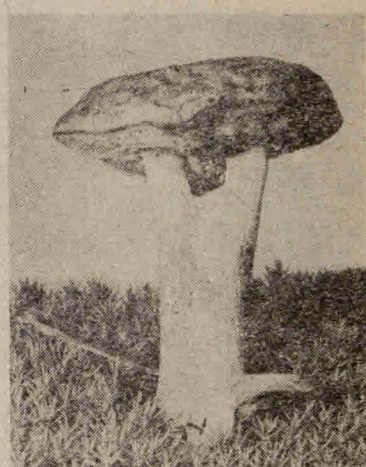
PRACE NA PRZEŁOMIE WRZESNIA I PAŹDZIERNIKA

dokładnie przysypujemy ziemią. Zabezpieczamy je przed gryzoniami, sypiąc do rurek drenarskich (położonych w ich pobliżu) zatrute ziarno.

Do połowy października możemy wysadzać jeszcze rośliny cebulowe. Pelargonie przesadzamy z balkonu do doniczek i przetrzymujemy w temperaturze 6-8°C w widnym pomieszczeniu.

Październik jest najlepszym miesiącem do sadzenia róż, gdyż ukończą się wcześniej i wcześniej kwitną. Dzielimy jeszcze kłącza i byliny i przesadzamy je na nowe miejsca.

Przygotowujemy się również do wykopywania warzyw korzeniowych, które przeznaczamy na przechowanie w okresie zimowym.

T

Nr 12 (393)

WRZESIEŃ 1989 R.

ROK XXIX

KOLEKCJONER WIELKICH RYB

przez siebie dorodnych okazów ryb. W jego kolekcji domowej można znaleźć spreparowane w całości (prawie jak żywe) takie okazy jak: szczupak o wadze 9,4 kg, złowiony na zalewiskach w Namiślinie, okonka o wadze 1 kg, lina 0,8 kg, piękny okaz pstrąga łęczowego i wiele innych ryb słodkowodnych. Trzeba zaznaczyć,

że niektóre z tych preparowanych okazów mogliśmy oglądać na ekspozycji wystawie wędkarskiej w naszym zakładzie, zorganizowanej z okazji 25-lecia Zakładowej Sekcji PZW.

Brawo koledze Bondarukowi. Życzymy dalszych sukcesów w wędkarstwie i nie tylko.

R. Malecki (I)

Jan Bondaruk ze zdobytym Pucharem redakcji gazety zakładowej „Wspólny Cel” w XXIV zawodach splotnikowych, odbytych w dniu 7 maja br.

R. Malecki/I

PRZEPISY DLA TWOJEJ KUCHNI tanie - smaczne - zdrowe

SOK WIELOWARZYWNY

2 kg marchwi, 2 kg pomidorów, 1 kg selerów, 60 dag porów, cukier, sól.

Warzywa umyć obrać, opłukać pokroić na części i odwirować z nich sok w sokowirówce. Sok wymieszać doprawić do smaku, cukrem i solą, wlać do czystych wyparzonych butelek lub słoików do wysokości 3 cm poniżej zakrętki. Pasteryzować 20-30 min.

OWOCY RÓŻY SUSZONE

Można suszyć owoce róży ogrodowej i róży polnej. Do suszenia należy owoce umyć. Aby jak najbardziej ograniczyć straty witaminy C, należy suszyć owoce w całości w lekko nagrzanym piekarniku w tem-

peraturze ok. 50°C. Owoce można uważać za ususzone, jeżeli łamią się w palcach. Przechowywać w szklanych słojach lub woreczkach w suchym i ciemnym miejscu. Parzyć jak herbatę.

CEBULA MARYNOWANA

1 kg małych cebulek, 1/2 l octu, (6%), sól, na 1 l octu 5 dag cukru, 1/2 dag przypraw (zioła angielskie, pieprz, liście laurowe).

Małe cebulki (np. dymkę) obrać, umyć, obgotować w osolonej wodzie, odcedzić osuszyć, ułożyć w słojach i zalać zimnym octem uprzednio zagotowanym z przyprawami i cukrem.

(Na podst. „Kuchni polskiej”) ka

FRASZKI

FRASZKA JEST DOBRA NA WSZYSTKO

REMANENT

Na jaw wyszły mu trzy manka, W cieniu — piękna utrzymanka.

MOŻE ZASZCZYTNIE

Łamią cię? Może to zaszczytnie? Bez wtedy łamią, kiedy kwitnie.

ZASŁONA

Gdy z tobą chodzę na rydze, To wcale rydów nie widzę.

ŁĘSKNOTA

Wysoka jest łęsknoty ranga, Bo spełnia rolę bumeranga.

DRUGA CNOTY

Śliska jest droga cnoty, Chodzić nią nie mam ochoty.

Jan Sztudynger